

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički institut - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica
Tel: 081 206 713 Fax: 081 206 712 Mail: extension-pg@cg.yu

ZNAČAJ AGROTEKSTILA U PROIZVODNJI POVRĆA

Oštre zime i niske temperature su glavni faktor rizika za usjeve, nezavisno da li se uzgajaju na otvorenom polju ili u zatvorenom prostoru (plastenici, staklenici). Posebno od značaja su rani mrazevi u proljeće, zbog pada temperature odjednom, bez davanja mogućnosti biljci da se prilagodi. Mraz, odnosno niska temperatura, sa jedne strane, potpuno oštećuje sjeme, a sa druge strane, u potpunosti zaustavlja dalji rast čime nanosi velike štete u povrtarstvu. Od ranog mraza se štitimo na više načina:

- mješanjem različitih temperaturnih slojeva ventilatorima
- navodnjavanjem odozgo
- prekrivanje usjeva agrotekstilom

Agrotekstil je polipropilenski sintetički materijal male mase i velike elastičnosti, što omogućuje lako korišćenje i manipulaciju, a stabilizovan protiv UV zračenja. Polaže se preko usjeva na otvorenim poljima, odnosno zatvorenim površinama, čime ubrzavaju njihov rast, zaštitu od mraza, niskih temperatura i insekata.

Zemljište se ispod agrotekstila u toku dana zagrijava, a noću sporije hladi, što bitno smanjuje kolebanje temperature. Propustljiv je za navodnjavanje, kiša se na njemu ne zadržava, ne apsorbuje vodu, tako da je odmah suv. Kapi vode od zalivanja kišenjem polako prolaze kroz mikropore na tkanini i ravnomjerno kvase biljke i zemljište. Nakon toga, zemljište se postepeno suši i nema stvaranja pokorice. Bijele je boje, za svjetlo je propustljivo, tako da 90% sunčevih zraka prolazi kroz njega, čime prekrivene biljke normalno rastu. Agrotekstil dozvoljava raniju sadnju, jer sprječava gubitak toplote i vlage u najdelikatnijoj fazi rasta biljaka.

Preko dana sprječava štetno djelovanje sunčevih zraka, a noću održava višu temperaturu kako zemljišta tako i sloja vazduha u nivou biljaka. Može da posluži i kao zaštita od grada.

Djelimična propustljivost sprječava štetni efekat obilnih kiša i pljuskova. Takođe će zaštititi mlade biljke od vjetrova i ptica, kao i od većih insekata

Na tržištu postoji više trgovačkih naziva za agrotekstil, kao što je agril, lutrasil, kovertin...

Usjev salate prekriven agrotekstilom u zaštićenom prostoru

Specijalna namjena agrotekstila je:

- Prekrivanje i zaštita biljaka osjetljivih na mraz
- Ubrzavanje starta proljećnih kultura
- Zaštita posijanog sjemena

Za razliku od folija, agrotekstil ima duži vijek trajanja i ekonomski se vrlo brzo isplati ulaganje. Poželjno ga je koristiti u plastenicima u toku zimske sezone i proljeća, kao i na otvorenim poljima u toku ranog proljeća.

Za fiksiranje na zemlji dovoljno je koristiti žicu u obliku slova U, zatrpavanje je nepotrebno. Ako se pažljivo rukuje, može da se koristi 2-3 godine.

Branka Nikolić, dipl.ing.

Stručni saradnik za ratarstvo i povrtarstvo